

V začetku marca 1999 sta bili v Mariboru in v Ljubljani predstavitvi novosti v programskem segmentu COBISS/OPAC za WWW, V3.0 beta, ki se ga je udeležilo precej predstavnikov knjižnic. Prikazani sta bili funkciji podaljševanja roka izposoje in rezervacije gradiva. Obe funkciji sta neodvisni, v posameznih knjižnicah pa sta lahko vključeni glede na njihove potrebe in možnosti. Knjižnica mora pri tem izpolnjevati naslednje pogoje: vključena mora biti v sistem COBISS, izposoja mora imeti avtomatizirano s programom COBISS/Izposoja, članom mora omogočati identifikacijo (dodeljevanje gesla), pri rezervacijah pa se mora tudi ustrezno organizirati: za obdelavo rezervacij, brisanje nerealiziranih rezervacij in obveščanje članov.

Rok izposoje je mogoče podaljšati po izbiri knjižnice in uspešni avtorizaciji člana. Pri izpisu seznama izposojenega gradiva se pri tistih izvodi, ki jim je možno podaljšati rok izposoje, prikaže okence. Na koncu seznama se pojavi gumba Podaljšaj izbrane in Podaljšaj vse. S klikom na ustrezni gumb se izbranim izvodom ali vsem hkrati podaljša rok izposoje. Pri tem se upošteva omejitev števila podaljšanj: datum poteka ne more presegati datuma, določenega s seštevkom števila podaljšanj, ki ga določijo v knjižnici. Član ne more podaljševati roka izposoje niti, če ima določene omejitve ali če ni poravnal obveznosti do knjižnice.

Gradivo je mogoče rezervirati po iskanju gradiva in uspešni avtorizaciji. Glede na to, ali je gradivo dostopno ali ne, lahko član izbere rezervacijo prostega izvoda (naročilo) ali pa rezervira izposojeni izvod. V prvem primeru ga gradivo čaka v

knjižnici, v drugem primeru pa se uvrsti na čakalno listo, ki je pri vseh vrstah gradiva - razen pri serijskih publikacijah - vezana na bibliografski zapis (COBISS-ID). Do realizacije rezervacije pride kasneje, ko je glede na vrstni red v čakalni listi članu dodeljen izvod, potem ko ga je vrnil drug član. Član ne more rezervirati gradiva, če mu knjižnica tega ne dovoli ali če ni poravnal obveznosti do knjižnice, pa tudi ne, če ima gradivo določene omejitve.

Predstavljene so bile tudi novosti v programski opremi COBISS/Izposoja, V4.5 beta, ki se nanašajo na novosti v segmentu COBISS/OPAC za WWW. Knjižnice lahko same določijo telefonsko številko in naslove e-pošte za stik s svojimi uporabniki, naslov e-pošte, kamor pošiljajo obvestila o rezervaciji prostega izvoda ter omejitve števila podaljšanj roka izposoje in števila rezervacij pri gradivu. Obdelajo lahko tudi novoprispele rezervacije prostega gradiva, brišejo nerealizirane rezervacije prostega gradiva, po katerega člani niso prišli, in rezervacije izposojenega gradiva, ki v določenem obdobju niso bile realizirane. Obvestilo o prispelem rezerviranem gradivu je možno poslati po e-pošti vsem tistim članom, ki imajo svoj elektronski naslov.

Oba programska segmenta sta poskusno implementirana kot beta verzija in dana v testiranje trem univerzitetnim knjižnicam (Narodna in univerzitetna knjižnica, Centralna tehniška knjižnica, Univerzitetna knjižnica Maribor) ter dvema splošnoizobraževalnima knjižnicama (Knjižnica Otona Župančiča in Mariborska knjižnica).

Matjaž Cigrovski